

Sygn. akt VIII Pz 90/18

POSTANOWIENIE

Dnia 30 listopada 2018 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w następującym składzie:

Przewodniczący: SSO Teresa Kalinka (spr.)

Sędziowie: SSO Jolanta Łanowy – Klimek

SSR del. Anna Capik- Pater

po rozpoznaniu sprawy 30 listopada 2018 w G.

na posiedzeniu niejawnym

w sprawie B. T.

przeciwko Spółce (...) S.A w B.

o świadczenie rekompensacyjne

na skutek zażalenia pozwanej

od postanowienie zawarte w pkt. 2 wyroku Sądu Rejonowego w Z.

z dnia 22 czerwca 2018 *sygn. akt* IV P 261/18

p o s t a n a w i a:

uchylić zaskarżone postanowienie i sprawę przekazać do rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Z. pozostawiając temu Sądowi rozstrzygnięcie o kosztach postępowania zażaleniowego.

(-) SSR del. Anna Capik- Pater (-) SSO Teresa Kalinka (spr.) (-) SSO Jolanta Łanowy – Klimek

Sędzia Przewodniczący Sędzia

Sygn. VIII Pz 90/18

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 22 czerwca 2018 roku Sąd Rejonowy w Z. oddalił powództwo B. T. o świadczenie rekompensacyjne z tytułu utraty prawa do bezpłatnego węgla i odstąpił od obciążenia powódki kosztami postępowania.

Powódka domagała się przyznania świadczenia rekompensacyjnego w wysokości 10 000 złotych z tytułu utraty prawa do bezpłatnego węgla, ponieważ „będąc pracownikiem kopalni została zmuszona do podpisania zrzeczenia się z węgla emerytalnego pod groźbą utraty pracy”. Zakończyła pracę w KWK (...).

Pozwana wniosła o oddalenie powództwa i zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych wskazując, że w wyniku zawartych porozumień i dokonanych wypowiedzeń nastąpiło skuteczne pozbawienie emerytów i rencistów górniczych uprawnienia do bezpłatnego węgla. Zarząd (...) SA w K. od stycznia 2015 roku dokonał likwidacji prawa emerytów, rencistów i innych uprawnionych osób do bezpłatnego węgla.

Zdaniem Sądu Rejonowego w niniejszej sprawie można przyjąć, że zachodzi szczególnie uzasadniony wypadek w rozumieniu art. 102 k.p.c., bo sprawa w chwili wytaczania powództwa miała charakter precedensowy, a krótki termin do wniesienia odwołania od decyzji odmawiających prawa do deputatu węglowego mógł powodować pochopność decyzji powódki. Ustawa z dnia 12 października 2017 roku o świadczeniu rekompensacyjnym z tytułu utraty prawa do bezpłatnego węgla przyznała to prawo tylko niektórym emerytom górniczym. W niniejszej sprawie obciążenie powódki kosztami procesu byłoby niesłuszne i niesprawiedliwe.

Zażalenie na postanowienie w przedmiocie kosztów zastępstwa procesowego wniosła pozwana zarzucając naruszenie art. 98 k.p.c. w związku z art. 102 k.p.c. poprzez niewłaściwe zastosowanie i niewłaściwą ocenę przesłanki „przypadku szczególnie uzasadnionego” oraz naruszenie prawa materialnego, a to § 2 pkt 4 w związku § 9 ust. 1 pkt 2 i § 10 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych Domagała się zmiany zaskarżonego postanowienia Sądu zawartego w pkt 2 wyroku i zasądzenia kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych oraz kosztów zastępstwa w postępowaniu zażaleniowym. Pozwana podniosła, że powódka w chwili wniesienia pozwu wiedziała, że prawo do rekompensaty jej nie przysługuje. Przepis art. 102 k.p.c. jest przepisem szczególnym i nie może być rozszerzająco wykładany.

Powódka nie odpowiedziała na zażalenie.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Zażalenie zasługuje na uwzględnienie.

Sąd odstępując od obciążania powódki kosztami procesu nie ustalił żadnych okoliczności faktycznych dotyczących jej stanu materialnego. Nie wiadomo z jakiego powodu ustał stosunek pracy. Sąd Rejonowy twierdzi, że powódka przeszła na emeryturę, mimo braku jakichkolwiek dokumentów na tę okoliczność.

Zdaniem Sądu Okręgowego, powódka nie wykazała żadnej przesłanki, która uzasadniałaby zastosowanie art. 102 k.p.c., a Sąd oparł swoje rozstrzygnięcie w tym zakresie powołując się na zasady współzycia społecznego. Na uzasadnienie wskazał krótki termin do wniesienia pozwu i subiektywne przekonanie o słuszności żądania.

Zdaniem Sądu Okręgowego takie przesłanki nie stanowią wystarczającego uzasadnienia do zastosowania art. 102 k.p.c.

Brak jest jakichkolwiek innych ustaleń dotyczących „szczególnie uzasadnionego wypadku”.

Jedną z podstaw odstąpienia od obciążenia kosztami procesu strony przegrywającej w oparciu o przepis art. 102 k.p.c. stanowić może słuszność żądań w chwili ich zgłoszenia. Ta przesłanka w niniejszej sprawie nie występuje.

Odstąpienie od obciążania strony przegrywającej sprawę kosztami procesu poniesionymi przez jej przeciwnika procesowego jest możliwe jedynie w wypadkach szczególnie uzasadnionych, tj. wówczas, gdy z uwagi na okoliczności faktyczne konkretnej sprawy zastosowanie ogólnych zasad odpowiedzialności za wynik procesu byłoby sprzeczne z zasadą słuszności.

Podstawą oceny, czy zachodzi szczególnie uzasadniony wypadek może być zachowanie się strony w procesie, jak i jej sytuacja pozaprosesowa. Aktywność powódki w procesie polegała na złożeniu pozwu, a odnośnie sytuacji pozaprosesowej brak jest jakichkolwiek informacji.

W związku tym Sąd I instancji rozpoznając sprawę w zakresie kosztów procesu poczynił ustalenia czy i jakie źródło utrzymania powódka obecnie posiada i ponownie rozważy, czy istnieją podstawy do zastosowania art. 102 k.p.c.

Słusznie skarżący zwraca uwagę, że w związku z ilością wnoszonych pozwów poniósł znaczny nakład pracy. Sąd stosując art. 102 k.p.c. winien rozważyć interes obu stron, a nie tylko strony przegrywającej.

Zażalenie uwzględniono na podstawie art. 397 § 1, §1¹, §2 k.p.c. w związku art. 386 § 4 k.p.c.

(-) SSR del. Anna Capik- Pater (-) SSO Teresa Kalinka (spr.) (-) SSO Jolanta Łanowy – Klimek

Sędzia Przewodniczący Sędzia